

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 5 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 70 bani.
Românic, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului“ Sibiu

Foaie politică.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

(Joia apare numărul de Duminică.)

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului“, Sibiu.

INSERATE

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr 12).

Un șir pețit prima-dată 14 bani, a doua-oră
12 bani, a treia-oră 10 bani.

Din lumea orbilor.

de Ilie Marin.

Intre multele grozavii ale războiului de față se pot număra — pe drept cuvânt — și orbii, soldații orbi. Ați încercat, dragii mei, să închideți ochii, pentru scurtă vreme și v'ați zis vre-o dată: așa, în bezna asta îndrăcită, am să trăiesc câte zile mi'or mai fi hărăzite de soartă?! Să nu văd nimic, dar nimic, din toate frumusețile lumii asteia: să nu mă bucur de bogăția de colori, de smălțul florilor, de albastrul cerului, de vioiciunea colorilor curcubeului — făr' am să priveghez vecinic într'o noapte necurmată! Grozav trebuie să fie pentru o ființă dedată să se bucure, să trăiască, mult mai grozav decât pentru una, căreia nu i-a fost dat din naștere, să vadă!

Zilele trecute mă plimbam într'un oraș, pe stradă, când am văzut câțiva soldați orbi. Erau 5 sau 6, duși de doi îngrijitori de spital. Dureros m'a mai atins priveliștea lor!

Se țineau de mână unul de altul soldații orbi, ca și când s'ar fi jucat copii de-ă „baba-carbă“ și ar fi fost legați cu legători strănse la cap; aveau ochelari negri înaintea ochilor lipsiți de vedere, iar supraveghetorii lor le spuneau cu mâna, care-i conducea: „așa, pe aici, veniți numai după noi!“ Oameni mari și să aibă lipsă de mâna altuia, nu o săptămână, nu două, nu trei fără cât vor trăi! — Lumea se da la o parte, făcându-le loc, un tramvai și-a încetinit mersul, o trăsură a stat locului, pâna ce au trecut. Par'că eram la o îngropăciune și par'că făceau creștinii loc dricului, descoperindu-și capetele. După dânsii era cuprins fiecare din trecători, să fi fost el tinăr, bătrân, bărbat ori femeie, de gândul: „Doamne, Doamne! Ce mare bunătate este văzul asta! Știu eu să-l prețuiesc după cum trebuie?“ Și-și ducea mulți mâna la ochi, la țaria ochilor, mângâindu-și în taină globurilele astea două, cari prind în rociul lor subțirel și minunat toate frumusețile de pe-afară, ca să le dea,

ca nește poștași, iscușiți, mai departe, sufletului nostru.

Grozavă trebuie să fie și viața sufletească a unor astfel de ființe lipsite de vedere, mi-am zis eu.

Dar grozăvia asta mi-am închipuit-o eu atât de mare. Mi-a fost dat prilejul, fericit, să fac o mică îndreptare, o corectură, celor de cari eram pătruns pân'n zilele trecute. Iată cum: de câteva zile am fost într'o școală a orbilor și de-atunci multe întrebări, pe cari nici că mi le am pus până atunci, mi s'au lămurit în conștiință, încât judec acum mult mai împăcat și mai în cunoștința de cauză.

Intr'o zi minunată de primăvară, am căpătat o invitație binevoitoare de a cerceta institutul de orbi din Praga-Hradșin și cele văzute — aici sună dureros: cele văzute în institutul de orbi, le descriu aici, mai la vale.

Am pe masa mea de scris patru fășii de hârtie albă, roșie și albastră. Pe fiecare din fășilele astea e scris câte o zicere, câte o propoziție de micii orbi ai institutului. Iacă, citesc cu ochii mei de om teafăr literele scrise de mâinile orbilor, firește, în limba nemțească și în limba cehă:

„Salutări călduroase, dela inimă, din institutul din Hradșin“; „Opera (lucrul) laudă pe maistor“; „Timpul dă trandafiri“. Sunt nește punctulețe mici, ca nește înțepături de ace de cusut, cari împreunate ne aduc înaintea ochilor literele noastre mari și citețe.

Conducătoarea institutului mi-a spus: asta se chiamă scrisoarea Klein, fiindcă numele aceluia, care a descoperit alfabetul acesta, a fost: Klein. Altă fășie îmi arată litere mari, trase cu creionul (ceruza, plaivasul) — acestea după scrisoarea lui Hebold, alt om cu tragere de inimă față de orbi.

Pe a patra fășie nu mai pot citi. Sunt nește puncte, cari se înfrățesc întreolaltă și cari stau în familii de câte

trei, patru, cinci. Asta este scrisoarea orbilor, pe care o întrebunțează ei între ei.

— „Nu-ți poți închipui“, îmi zise maica Dominata, care mă conducea, „cât de repede și de minunat știu să scrie elevii cu scrisoarea asta, care se chiamă „scrisoarea Braille“, după născocitorul ei“. Și am putut să adevăresc și eu aceste, văzând pe micii elevi orbi, cum scriu de repede și de vesel, da, de vesel la instrumentele lor. Fiecare are câte o cutioară înaintea, în care așează fășia de hârtie. Peste fășie apasă o placă, un rociu de metal și cu o sulă împung la poruncă, ici și colo, încât cât ai bate'n palme e gata scrisoarea plănuită.

Buricul degetelor lor este mult mai mare, decât al nostru, deci, degetele lor noastre, de oameni cu văz — încât literele, pe cari dânsii le citesc cu degetele, în loc de ochi, fac cunoștință cu degetele lor gingașe.

Mulți cetitori vor „face ochi mari“ când vor citi cele de mai la vale și nu-și vor „crede ochilor“, cu toate astea stau bun despre ceea ce scriu. Mulți din elevii ăștia din institutul de orbi au o viață sufletească mai bogată de cât cei cu văzul sănătos. Mulți „citesc“, (citesc cu buricul degetelor lor) cu noaptea'n cap; mulți socotesc: înmulțesc, subtrag, adaogă, de a mai mare dragul la mașina de socotit (o altă iscodire minunată a minții omenești); mulți cântă la vioară, la pian, din fluiet, de-ți stă mintea 'n loc cum de au ajuns să cânte atât de iscusit.

Răspunsul o să-l avem dacă ne vom gândi puținel mai adânc asupra minții omenești,

Simțurile unui om de toate zilele s'au dezvoltat treptat și în aceeași măsură. Nu e așa însă la orbi. Fiindcă le lipsește simțul văzului, li s'au ascuțit, în schimb, celelate simțuri, ca să aibă o balanță în viață. Auzul le este mult, mult mai bun decât la noi, la ceilalți muritori.

„Ascultați“, spunea maica Siviarda în clasa I a institutului, aruncând un pumn de bani pe masă. „O să vă dau

sunetul dela fiecare ban și voi să-mi spuneți ce fel de ban este". Și începea cu filerul de cositor și până la cele cinci și douăzeci de coroana. La fiecare ban ridicau școlarii degetele și spuneau numele banului. Asta era numai jucărie pentru ei. Mai încurcată a fost treaba când au trebuit să socotească, și să numere câți bani au — dar cei mai deprinși cu numărul și-au socotit banii „pe țanc”. Bietele fețe! Cât erau ele de vesele, când au isprăvit spre mulțămirea dascăliței lor cele cerute.

— „Acum să ascuți ce știu elevii mei din geografie, mi-a zis maica Acvina, în clasa a 3-a, și a pus la îndemâna elevilor hărțile de geografie. Sunt ca nește hărți mute de ale noastre, fără de nici un nume tipărit, cu multe ridicături și afunzișuri. Degetele elevilor s'au obicinuit cu munții, șesurile și râurile așa, încât degetele lor se plimbă ca la ele acasă pe hartă și „cetesce” mult mai limpede decât mulți elevi de vârsta lor: aici e Viena, colea Budapesta, colea Dunărea, până acolo, departe. — Bucuria lor, când mi-au putut spune unde se află orașul, în care m'am născut! Fața le era îmbujorată de fericire.

Intr'o sală cânta unul din elevii la pian. Cânta frumos și era cuprins de o mare fericire. Era în lumea visată de minunate ale muzicii.

Intr'o sală am văzut „biblioteca” orbilor. O bibliotecă, pe care o pot învidia multe biblioteci de ale noastre. Vreo câteva sute de volume de literatură frumoasă și de istorie, de știință. Toate în scrisoarea „Braille”.

Când să ieșim din institut am primit dela maica Leonia conducătoarea institutului o punguliță verde, drept amintire. Dându-mi-o mi a zis: „e lucrul mânilor lor”. Și m'am mirat, era atât de bine făcută pungulița, atât de cu gust și de solidă, încât m'am minunat

cum pot să facă așa ceva mâinile unui — orb.

Maica mi-a prins privirea și mi-a zis din nou: „Te miri — dar ian te uită colea jos, în curte”

Erăm în catul întâi și ne uitam spre Praga cea strălucită. În fața noastră se întindea o frumusețe de nedescris. Nu cunosc multe orașe, cari să i-se asemene în frumusețe. Și acum mai era și primăvară! Verdele în zeci de feluri, se răsfăța pe colinele, de prin prejur, în grădini și pe dealuri. Era un cânt de pasări și se răspândeau mireseme termecate de țu lua auzul și văzul cu bogățiile astea de culori și de sunete. Din odaia de alături se auzeau cânteculele de pian ale orbului. Jos unde m'a făcut să mă uit maica, erau nește instrumente de gimnastică, un scrânciob (dăinuș) nește „paralele”, nește „fuse” „Să-i vezi cum fac gimnastică, ca nește drăculeți!”, îmi zise mai ca, zimbând blând, ca o mamă iubitoare.

Și am ieșit din școala asta a orbilor mai întremat sufletește. N'o să mă mai uit cu atâta compătimire la orbii, cari sosesc de pe câmpul de luptă. Am să-mi spun că chiar și orb poți să-ți trăiești viața frumos, dacă îți dai osteneala dacă-ți pui caru'n petri. Trăinicia vieții tale atârnă dela stăruința, pe care o depui tu însuși.

Asta m'a învățat ceasul netrecut în școala de orbi din Praga..

Din România.

Inmormântarea morților de la pulberăria din Dudești.

În mijlocul unei lumi numeroase, în fața M. M. L. L. Regele și Regina, a A. S. R. prințul Carol, a membrilor guvernului, a numeroși ofițeri superiori și funcționari ai statului, plânși de rude, de prieteni și de mulțime, s'a săvârșit astăzi dimineața la cimitirul militar din Capitală, înmormântarea viețelor de oa-

meni căzute jertă groaznică explozii dela pulberăria Dudești.

M. M. L. L. Regele și Regina și A. S. R. prințul Carol, au sosit la orele 10, însoțit de toți aghtolanții regal și curtea regală.

În poarta Cimitirului au fost întâmpinați de membrii guvernului, d-nii I. C. Brătianu, Em. Porumbaru, Al. Constantinestcu, V. G. Morțun, Al. Radovici, Dr. Angheliescu. I. G. Duca și H. Catargi mareșalul Palatului.

M. M. L. L. au luat loc apoi în fața sicriilor. Înconjurați de membri guvernului și generalii de garnizoană între cari notez pe d-nii generli Cristescu, Cotescu, Stratulescu, Paraschivescu, Rimniceanu, Referendaru, Popovici și numeroși ofițeri de toate gradele.

Serviciul divin a fost săvârșit de P. S. Sa, Arhiereul Teofil. Vicarul Mitropoliei, ajutat de clerul mitropolitan și preotul garnizoanei militare din Capitală.

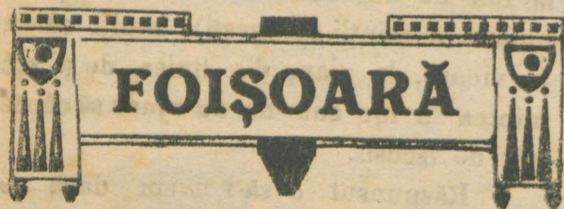
După serviciul divin d. I. C. Brătianu președintele consiliului de miniștri a rostit următoarea cuvântare:

Cuvântarea d-lui I. C. Brătianu.

Viața fiecărui om n'are alt preț decât aceia cei o dă serviciile aduse semenilor săi. Ea nu se poate încheia decât prin slujba cea mai înaltă a aceluia care o jertfește în folosul obștesc.

Cinstea soldatului, gloria lui izvoarăște din menirea ostășească care face parte din această jertfire, însăși scopul vieții. În pace ca și în războiu soldatul este gata să moară pentru patrie și în conștiința bărbătească a acestei dorinți, el își află și îndemnul vitejesc și răsplata cea mai înaltă.

Moarte de viteji și de ostaș au avut acei pe care-i plângem și-i cinștim azi — ofițeri, soldați și lucrători; pentru că în serviciul ce le era încredințat cu vitejia străbună și totdeauna tânără a neamului nostru neturburați de primejdia ce-i amenința, ei n'au văzut decât

FOIȘOARĂ

In spital

— rugăciunea din urmă. —

✱

Stăpâne milostiv și drept
Puterea mă lasă, sfârșitu-mi aștept,
Căci rana-i adâncă și doare cumpănit
Și-aproape de-o lună de când sunt rănit
Îmi duc trista viață pe patul durerii,
Cu mintea aiurea în liniștea serii,
Și-mi pare de-acuma că dorm în scleriu
În negru 'ntuneriu cu gândul pustiu.

Povară mi-e viața aici în spital, —
Căci gândul mă poartă departe 'n Ardeal;
Acolo mi e satul, — pustiu de sat
Ce 'n jale și lacrimi de mult s'a mbrăcat.

În umbra de neguri își cântă trist dolna
Și nu-i ară nimeni pământul și molna,
Adânc geme codrul din frunze de cetini
Că-i singur săracul și fără prietini..

În casa din vale durerea-i stăpână;
Acolo m'așteaptă o mamă bătrână, —
Nevasta tânjește, copli-s în pat
Și lungă e vremea de când l-am lăsat, —
Ei plâng ziua 'ntreagă și-așteaptă să vie
Din clipă 'n clipă vr'o dragă solie;
Dar vremea se scurge și tot nu mai vine,
Iar eu stau departe prin locuri strelne.

Cum tremură 'n noapte cetatea de stele
Și mintea se sbate 'n gânduri rebale.
Mă văd iar acasă 'naintea plecării,
Și aud par'că dolna în liniștea serii,
Tremurător și jalne din fluer de soc
Se 'nfirpa povestea pustiuului noroc,
Și cum doineau voinicli, alătura cu el,
Plângea o lume 'ntreagă de prunci și de femei.

Cătam să uit de mine, să uit de supărare;

Vedeam că e aproape momentul de plecare;
Dar toate mi dedeau însă prilej de suferință.
Căci grea e despărțirea, și nu e eu puțință
Să stau în nesimțiri când plâng copiii 'n prag
Când pleci și lași departe ce 'n lume al mai drag..
La despărțire însă am plâns cu al căsii 'nrând
Și-am plecat în lume plângând și suspinând.

Ajuns apoi afară, în linia de foc
M'am dat lângă tovarăși să fim mai la un loc
Strângeam în mâni oțelul, infiorați de el
Și ne uitam cum zboară șrapnel după șrapnel.
Când am primit comanda am năvălit cu toți
Și cum se învârtește cureaua 'n jurul roții.
Așa am strâns dușmanul în jur de bațon
De-am roșit pământul în lupta plept la plept.

Nici vaerul multimii, nici bălțile de sânge
Din locul datoriei nu ne-au putut înfrânge.
Un an și jumătate am stat în vola sorții,
Cu inima 'mpletită priveam în fața morții,
Mă prefăcusem fiară din om milos ce-am fost,
Săntele mi-era răsul și voba fără rost.

datoria de îndeplinit și și-au îndeplinit-o până la moarte.

Majestatea Voastră, icoana cea mai înaltă a simțimentelor obștești, A-ți voit să le aduce-ți înși-Vă cea mai mare cinstitie și prin prezența Voastră să arătați recunoștința țării și a oștirii.

Ca semn al acestei recunoștințe A-ți binevoit să hotărâți ridicarea unui monument pe mormântul celor jertfiți și A-ți dispus ca statul să fie în ajutorul familiilor celor căzuți.

Fie ca familiile cari îi plâng să găsească o mângâiere în aceste onoruri și în aceste simțimente. Ele pot purta cu mândrie numele pe cari le cinștim, numele celor cari s'au jertfit pentru țară și pentru datorie.

Cuvântarea mișcătoare a primului ministru a stârnit plânsul.

În câteva rânduri primul ministru în cuvântarea sa și-a întrerupt fraza, mișcat și el de durerosul spectacol ce i se înfățișa.

M. M. L. L. Regele și Regina cu ochi muiati în lacrimi, sau îndreptat apoi spre nemângăiatele ființe rămase pe urma nefericitelor victime, îmbrățișându-i și căutând să-i îmbărbăteze. Durerea era prea multă și jelea generală.

A. S. Prințul Carol adresându-se d-lui Al. Constantinescu ministru domeniilor l-a rugat să fie înscris cu suma de 20 mil lei pentru ajutorarea celor nenorociți.

M. M. L. L. Regele și Regina și A. S. Prințul Carol au fost conduși apoi până la trăsura regală.

S'a făcut după aceea un scurt serviciu religios la groapă. În fața cimitierului au fost înmormântați în trei gropi alăturate, rămășițele pământești ale colonelului Albu, locot. colonel Vișoianu și căpit. Savopol. În mijlocul cimitierului în patru gropi comune, a fost înmormântate celelalte victime, — soldați și lucrători.

În momentul înmormântării, trupele au dat onorurile, și o baterie de artilerie a dat ultimul salut cu câteva salve de tun.

Ministrul de război englez despre armata Britaniei.

(După foaia elvețiană »Neue Zürcher Zeitung«).

Lloyd George a făcut următoarele declarații în casa deputaților:

Perspectivile pe front sunt foarte favorabile. Generalii noștri sunt mai mult ca mulțimi de succesele ce le-am avut până acum, sunt mândrii de vitejia soldaților lor. Dela Wellington și Napoleon încoace n'a stat infanteria engleză la un nivel atât de înalt ca azi. Soldații noștri năvălesc înainte cu toate greutatele ce le întâmpină. Ei resping un dușman grozav, care are de partea sa școala și știința a două generații. Luptătorii noștri sunt numai diletanți, pentru cari manuearea armei e un lucru nou. Și cu toate acestea sileș să se retragă pe un astfel de dușman, care e sprijinit de știința unei mari națiuni de militari. Ori-ce se va întâmpla în decursul luptelor ce se dau și se vor mai da, învingerea e a noastră, de asta sunt sigur. Dibăcia soldaților noștri este de admirat. Aici e vorbă despre soldații, care s'au împărțit de o instrucție de câteva luni de zile, și cu drept cuvânt ne puteam teme că nu vor fi în stare să facă ceva. Temerile acestea au dispărut. Instruarea artileriei d. e. ține pe contint ani de zile. Cu toate acestea fotografiile aviatorilor noștri dovedesc că artileria noastră țintește bine, am putea zice foarte bine. Aceasta a stors admirația chiar a astor fel de artileriști, cari servesc toată viața ca artileriști.

Eram foarte îngrijorați cumcă soldații noștri nu vor fi în stare nici chiar să manueze pușca cu siguranța necesară. Știam bine ce sunt în stare să producă în direcția aceasta fabricile engleze. Știam că vor fi în stare să producă armele necesare cu atâta repezițiune și perfecțiune, încât nici o armată din lume să nu fie provăzută cu arme mai bune decât ale noastre. Am fabricat cele mai perfecte tipuri de tunuri. Ne umplea însă de îngrijorare gândul, că fi-vom noi în stare să instruiem soldații noștri în timp atât de scurt, ca să manueze niște arme atât de gingașe și complicate, încât să țintească la depărtare de patru mile? Și... soldații noștri au fost în stare să o facă aceasta! Aceasta dovedește de ceace eram totdeauna siguri: că niciodată n'a fost compusă o armată din elemente

mai inteligente, decât a noastră. Însă armata noastră nu e numai inteligentă, ci se poate observa că ea întregă sa inteligentă, energie și dibăcie și-o îndreaptă într'acolo, ca să asigure victoria pe seama Marelui Britanii. Toată aceasta mă umple de încredere. De partea noastră e superioritatea numerică și celelalte mijloace. Singura îngrijorare era, că ne temeam că un dușman atât de instruit, va fi o piedecă neînălțurabilă. Acum însă, au dovedit soldații noștri, că această teamă a fost neîntemeiată, și că inteligența și spiritul de inițiativă care-l dovedim pe teren economic, ne va raporta în timp scurt o victorie asupra unui dușman, care la început ni se părea învingibil. Trebuie să ne adunăm toate puterile și să ne folosim de toate mijloacele, cari ne sunt la îndemână și victoria va fi a noastră.

Generalii și politicianii ententei despre luptele ce vor să vie.

»Az Est« scrie: Cu ocazia intrării în al treilea an de război »Petit Parisien« a cerut interviuri dela mai mulți generali și politiciani. Generalul Alexejev, șeful statului major rus, a trimis următorul răspuns:

— Așa cred, că am trecut peste partea cea mai grea a războiului. Sforțările deopotrivă ale aliaților, cu ajutorul lui Dumnezeu vor zdrobi cu totul pe dușman. Dușmanul începe să slăbească, va trebui însă să ne mai opintim mult, până n., vom ajunge scopul.

Generalul Suvajev, ministrul de război rus a răspuns astfel:

— Am intrat în o nou fază a războiului și de-acum ne-am asigurat pe seama noastră inițiativa. Situația, în care ne aflăm acum ne promite rezultate și mai mari, decât care le-am ajuns: Victoria finală.

Ansten Chamberlein, în răspunsul lui Lord Derby și Robert Cecil accentuează conlucrarea Englezilor cu Francezii, și sperază că această conlucrare va aduce biruință finală aliaților. Tot cam așa scriu Bisolați și Comandini ministrii italienii. Acesta din urmă laudă mai ales vitejile Francezilor.

Cu ocazia aceasta a vorbit și Cadorna trăi mișcând următoarea telegramă ziarului »Matin«:

— Credința nestrămutată, activitatea simultană a forțelor noastre și jertfele, pe cari nu le cruțăm nici unui, vor grăbi învingerea armelor aliaților și a cauzei dreptății.

Declarația lui Stürmer. Agenția telegrafică din Petrograd anunță că Stürmer, prim-mi-

Treceam peste cadavre, și în al morții joc
Urlau cumplite tunuri vărsând pustiu și foc.

La un atac de noapte în luptele din urmă
Ne năpustisem aprig pe-a dușmanului turmă
Eram puțini la număr, dar toți volnici aleși
Români din țara Bârsei și de pe Arieș; —
Când s'a nceput atacul, cumplit și fioros,
Cu patul puștii numai culcați vr'o zece jos, —
Dar cum urlau prin aer șrapnelele turbate
O sochljă blestemată m'a nimerit în spate.

Mă elătina o clipă și am căzut în vale
Iar neaptea mă cuprinsese cu aripile sale;
Ce s'a întâmplat în urmă nimica nu mai știu
Am stat precum stă mortul întins într'un sicriu;
Când m'am trezit, tot trupul mi-era înfășurat,
Iar lângă mine un doctor stelea îngândurat;
Și săptămâni de-arândul am stat în nesimțire
Căci nu era nădejde de-a mi mai veni în fire.

Ce dureros se stânge în taina blând' a serii
Trădite gânduri smulse din negura uitării,

Trist îmi apar în minte icoane trecătoare
Și se opresc pe o clipă în a gândirii cale,
Adâncul întineric în mine se așterne
Și-așa cum stau pe spate cu capul între perne,
Mă va trezi din gânduri al morții rece sol
Ce ne'ncetat de-o vreme dă patului ocol.

Departate sunt cu toții de tristu-mi adăpost
Și-a gândului poveste se nșiră fără rost;
Zadarnic gem în chinuri și mâinile îmi frâng
Zadarnic chiem coplii la pieptu-mi să îl strâng,
Să îi privesc în față cum stau cu mama lor,
Să-mi stâmpăr pe-o clipă învăpăiatul dor...
Căci visul amintirii s'a stins, și nu mai este
Decât o tristă umbră din jalnica poveste.

Ciudat rânjește spectrul întunecat al morții,
Il văd și mă cutremur de vitejia sorșii,
Neputincios mă sbucium, și sfântul ajutor
Al îndurării Tale cucernic îl implor!
Tu Doamne știi durerea ce sufletu-mi apasă
Și vezi necazul celor rămași puștii acasă
De ei să-ți fie milă Părinte bun și sfânt,

Că sunt orfani sărmanii și singuri pe pământ.

Pe calea grea a vieții cu bine să-i îndrumi,
Să-i ferești de răul și ura astei lumi,
Sub sfânta ocrotire a arpelor Tale
Să-i scutești de gândul aducător de jale,
Iar dragostea de lege, de neam și de moșie
Să le-o sădești în inimi, ca neclintiți să fie
La graiul dulce al mamei, — la graiul ăstui neam
Bogat în suferințe și'n bucurii sărman.

Aceasta i cea din urmă rugare și dorință
Ce îndurării Tale o cer cu umilință,
Și-acum mă izbăvește Părinte din păcate
C'am ispășit prin chinuri a lumii răutate,
Iar dacă vre-odată în ruga lor fierbinte
Vor suspina orfanii, să le aduci aminte
De tatăl lor ce doarme demult sub recea glie
Izbit de o granată dușmană n' n bătălie.

E. Mircea.

nistrul rus, a făcut următoarea declarație cu ocazia împlinirii de doi ani dela declarația de războiu a Germaniei:

— In momentul când aliații intră în al treilea an de războiu, guvernul împărațesc și aliații lui sunt mai decît ca oricînd să continue războiul provocat de dușman pînă la eluptarea învingerii generale.

— Cel doi ani de războiu, prietenia strînsă ce s'a dezvoltat între aliați și sîngele vărsat împreună i-a legat și mai mult la olaltă și i-a hotărât ca să scape Europa amenințată de preponderanța domniei germane. Trupele aliaților cîștigă succes după succes pe toate fronturile. Sunt convinși că cu ajutorul lui Dumnezeu ne va reuși să învingem pe dușman triumfînd astfel cauza noastră nobilă.

* * *

Cu ocazia împlinirii a doi ani de războiu

generalismul Joffre a dat următoarea poruncă soldaților săi:

— Soldați! Se începe al treilea an de războiu. In decurs de doi ani ați purtat vitejia și neclintîții un războiu crîncen. Ați zădărnicit toate planurile dușmanului. L-ați învins la Marna, l-ați oprit la Jser, l-ați bătut în Artois și în Champagne, în timp ce el înzadar au căutat învingere în Rusia. Rezistența voastră dărză îndecurs de cincizeci zile la Verdun a zădărnicit atacul german. Armatele aliaților noștri, mulțumită vitejiei și răbdării lor, au putut făuri astfel de arme, a căror ascuțire îl simt dușmanii noștri pe toate fronturile. Se apropie momentul, când sub presunea comună se nimzește forța militară germană. Soldați francezi: Puteți fi mîndri, de ce-ați făcut pînă acum încheiați acum cu învingerea!

Joffre.

DEPEȘI.

Marele războiu al lumii.

Luptele cu Rușii țin cu înverșunare. — Primejdia neagră pentru albi. — Pregătirile Rușilor la Reni. Un fapt de arme nemaipomenit.

Luptele cu Rușii țin cu înverșunare.

Budapesta, 15 Aug. Frontul arhiducelui Carol: La sud dela Worochta trupele noastre și-au apărut pozițiile lor în fața unor noi atacuri tari, iar dușmanul a suferit o înfrîngere deplină. Indată la vest dela Stanislau am respins două divizii rusești în lupte înverșunate cari au durat și ziua și noaptea. La nord dela Nistru din partea noastră au stat în luptă numai trupe de o putere mai mică.

Frontul mareșalului Hindenburg: La vest și la nord-vest dela Zalosce armata generalului Böhmer-Ermolli a respins din nou atacuri rusești în masse. In regiunea Brody un aviator al nostru a împușcat un avion sistem „Albatros“ al dușmanului, care fiind incendiat, a căzut la pămînt. In Wolhynia și pe Stochod lupta a mai slăbit. S'a constatat neîndoios, că în atacurile mari din urmă și cari au dat greș total ale dușmanului contra frontului dela Stochod au fost întrebuintate toate trupele gardei rusești și acestea au suferit pierderi și mai grele decît toate celelalte corpuri de armată ale dușmanului.

Șapte atacuri italiene la Görz.

Italienii au atacat cu trupe puternice noul nostru front dintre mare și Monte San Gabriele. In partea la ost dela valea Vallone trupele noastre au respins mai multe atacuri. Lupte grozav de crîncene s'au dat din nou pe înălțimile la ost dela Görz, unde 7 asalturi puternice ale dușmanului au dat greș pe lângă cele mai grele pierderi. Dela începutul atacului italian au rămas în mîinile noastre 5000 prizonieri, între cari 100 ofițeri.

— Un fapt de arme nemaipomenit.

Viena, 22 Iulie (4 August). Din Zuerich se vestește: Corespondenții de războiu ai ziarelor elvețiene comunică: Bătălia uriașă începută la 25 Iulie, care se desfășoară în Galiția de răsărit pe un front de 200 kilometri și în Wolhynia pe un front de peste 125 de kilometri, continuă cu o putere schimbăcioasă și cu slăbiri mai mult sau mai puțin scurte. Sarcina cea mai însemnată din planul lui Brusilow îi vine fără îndoială generalului Lesitzki, care atacă armata Bothmer, spre a ajunge la centrul căilor ferate Stanislau și astfel la Lemberg. Trupele austro-germane îndeplinesc un fapt de arme într'adevăr nemaipomenit opunându-se unui inamic de mai multe ori mai tare din punct de vedere al numărului. Este cu neputință de închipuit înverșunarea cu care se dau luptele și furia nemiloasă a celor cari atacă. Brusilow pare că vrea să câștige cu ori-ce preț un succes hotărât, care pînă acum îi scapă. Atacul rus câștigă în adevăr dela început loc, dar pînă acuma Rușii n'au putut avea un rezultat hotărât pe nici un punct al frontului. Zidul de oțel al frontului austro-german este pretutindeni neatins.

Ce zice o gazetă despre reușita Italianilor?

Berlin 28 Iulie. — „Nieuwe Rotterdamse Courant“ scrie: De oarece Italianii se aflau de un an de zile în apropierea Goritiei pe malul drept al râului Isonzo și n'au putut înainta cîtuși de puțin, cu toate cele 5 bătălii date, este de sigur surprinzător că numărul lor a fost pentru prima oară destul de mare, spre a avea un succes însemnat. Nu trebuie însă să se uite, că

pozițiile cari se găseau în fața Goritiei și la Nord de acest oraș pe malul apusean al râului Isonzo, formau un colț eșit în afară al frontului de apărare austriac. Trebuie să se aibă în vedere, că frontul austriac nu e slăbit prin retragerea acestor poziții la spatele dealurilor, care se ridică în dosul Goritiei pe malul stîng al râului Isonzo, și care sunt în legătură de ambele părți ale râului cu restul pozițiilor austriace.

Gazeta „Bataille“ despre starea lucrurilor.

Berlin. Ziarul „Bataille“ din Paris recunoaște vitejia Englezilor, dar e foarte întristător că cumpăna de puteri pe frontul de vest a rămas neschimbată. Brăul de fer german este burdușit dar nu este străpuns. Pe cât pare nu este de sperat un succes hotărât, fără Ruși, situațiunea ar fi desperată.

Primejdia neagră pentru albi.

Berlin, 14 August. — „Evening post“ din New York anunță, în urma spuselor unui inginer care s'a înapoiat în America din Congo belgian:

Intrebuintarea trupelor negre în contra albilor primejduește viitorul rasei albe în Africa. Englezii, Belgienii și Francezii au învățat pentru expediția în contra Camerunului 20.000 negri în contra Germanilor. Pe cînd mai înainte Europeanul nu se putea înlocui cu Negru, acum încep Negri să devină nesupuși. Este apropiată o mare răzcoală a negrilor contra dominațiunei Albilor.

Pregătirile Rușilor la Reni.

Cetlm în ziarul „Steagul“:

O persoană de încredere ne aduce știrea, că Rușii au pregătit la Reni materialul pentru aruncarea a patru poduri peste Dunăre, în fața Tulcei, pe care urmează să treacă în Dobrogea spre a ataca pe Bulgari.

In Tulcea, de altmintrelea, toată lumea vorbește despre trecerea Rușilor, ca de un fapt care urmează să se petreacă foarte curînd și populația este cu totul îngrijorată.

Partea literară.

Poezii populare.

Culesse de I. P.

Foale verde din tulpină,
Cînd apuc condelu 'n mînă,
Eu suspin dela inimă.
Parecă m'a blăstămat
Malca cînd m'alegănat,
Să nu văd pe cin' mi-i drag
Și să trăiesc cu ofițar.
Crede dragă ce-ți vorbesc:
Plîng, oftez și mă gîndesc,
La ce să mai și trăiesc?
Cînd m'a fost lumea mai dulce,
Te-a jurat neamțul sub steag,
Sub steag roșu de mătasă,
Trei ani să nu vii acasă...
Adă bade mîna dreaptă
Și fă bine și mă iartă,
Că și-oi fi greșit vre-odată,

Vre odată, de două ori,
Ba și mai de multe ori,
Ba mi-am greșit și mai mult...
Că de tine nu-mi mai uit.

Măi bădiță bădișor,
Lasă dörul mai domol;
Nu mi l tot mâna la mine,
De-mi pui capul după tine.
C'al tău dor e prea turbat.
Mă poartă noaptea prin sat.

Măi bădiță, măi om blând,
De trei ori pe zi te plâng:
Dimineața până 'n prânz,
Și din prânz și până 'n seară
Te doresc din inimioară.

Măi bădiță bădișor
Scris dorurile mele
Pe carte lângă-ale tale
Și vino la min' cu oia.
Frunzuliță lemn ușor

De nimica nu mi-i dor
Ca de flori de tătălă,
De guriță, măi bădiță.
Ochii tăi și buzele
Mie-mi scurtă zilele.
Ochii tăi ca o lumină
Mult mă strică la inimă.

Păsăruică zburătoare,
Du-l la badea o scrisoare
Și o dă și-l povestește,
Că ea mândra cum trăiește.
Spune-l că trăiesc cu drag,
De ar fi el la mine 'n brață
Mieș trăi mai cu dulceață.
Și te rog pe unde-l marga
Și pe unde vei umbla
Inimioara mi-te plece
Și te rog, nu mă uita.
Ți-am trimis pe nori o veste
Pe stejari prin codru des
Și-am vărsat potop de lacrimi
Și tu nu m'ai înțeles.

Ți-am trimis pe vânt o floare
Dar tu dragă ești departe
Și ai perdut-o pe drum.
Ți-am trimis prin cântec dörul,
Nu știu, dörul te a ajuns?
Că 'azadar de-atâta vreme
Tot aștept după răspuns.
Timpul trece...
Dörul și țara străină
Mi-au făcut fața galbună
Și părul caier de lână..
Eu te rog pe tine carte,
Să-mi fii soră cu dreptate.
Să-ti ajute Dumnezeu,
Să te duci unde te mân eu:
Pe pământ, pe apă rea
Pe unde tu vei putea.
Zboară și în zborul tău
Mai aduți aminte de numele meu.
Că ce este 'n lume scris
Trece toate ca prin vis.
Bide flori de mărăciine,
Dels mine pân' la tine

Gropi de lupi.

Nu este mijloc și violenție pe care să n'o folosească omul în războiul acesta. Pentru de-a împiedeca pe dușmani să înainteze, ostași noștri au săpat gropi de lupi cu țepe, pre-

cum o arată și chipul acesta. Rușii care înaintează peste piedecile de sârmă și se apropie de liniile noastre, cad în cursele acestea și rămân înțepați.

Numai stele și lumină,
Dar ce sunt acele stele?
Numai lacrimi de ale mele.

Bade când ți-oi scrie carte
Să știți că-s tare departe.
Carte 'n patru cornurele
Scrișă cu lacrimi de-a mele.
Cine cartea va ceti
Lacrimile l or porni.

Săraci ochisorii mei
Multă lume văd eu ei,
Dar nu văd oameni de-ai mei.
— Sărac piciorușul meu,
De te-ai vedea 'n satul tău
Să beau apă din pârâu
Și să nu mai știu de rău.

Frunză verde de gutăiu
Dra'gam fost eu oarecui
Și-acum nu-s a nimărui...
Sus e luna, jos e norul,
Departe-i badea cu dorul,
Noru-i jos și luna-i sus
Departe-i bădița duc.
De-aș fi doamne, că i veni
Drumul ți-l-aș vărui
Tot cu var de cel mărunț
Să-mi vii dragă mai curând.

Auzită dela *Maria P. Lucan*
din Șugag.

Colecta noastră pentru orfelinatul din Sibiu.

Colecta d-lui inv. Mateiu Boamfa din Pârâu,

Corneliu Pop preot, Mateiu Boamfa inv., Ioan M. Popa inv., George Popp notar, George Albu, Simion Oana, Maria Aeb, Boamfa, Virsavia S. Canja, Pelaghia Ios. Buta, Eufrosina T. Boamfa, Victoria P. Oana, Ana Ion Albu, Rafira Ion Boamfa, Eva P. Oana, Maria Tr. Buta, Andreiu Păcurariu, Maria I. Canja câte 1 cor. Areti M. Boamfa, Rozalia Ser. Bontea, Magdalena G. Păcurariu, Ioan George Albu câte 2 cor. Copil de școală 2 cor. 42 fil. Paraschiua An. Boeriu 80 fil. Gligor Manciulea, Elena N. Cerbu, Elisabeta Ser. Șulea, Stelina Max. Boamfa câte 60 fil. George Șulea, Iulian Boamfa, George Axinte, Serafin Oana, Serafim Iosif, Rozalia A. Păcurariu, Elena Lascu Oana, Elisabeta P. Oana, Maria Fl. Șulea, Ana V. Manciulea câte 40 fil. Ioan G. Oana, George Pârâu, Iosif I. Canja, Ezoftieiu Boeriu, Măxin Oana câte 30 fil. Sabin Buta, Vasile Manciulea, Iosif Piticariu, Arsenie Nears, Achim G. Boamfa, Victoria P. Nan, Rozalia Ir. Canja, Ana Dăm. Boamfa, Petru Manciulea, Moise Crețiu, Ion Boamfa câte 20 fil. Total 38 cor. 32 fil.

Colecta d-lui Adrian G. Borzea, gefrăităr la compania 2 a a reg. de infanterie Nr. 31.

Gefr. Adrian G. Borzea, Viștea de jos, zugsf. Teodor Sederas, Șoimușul român, inf. Ion Colcheriu, Copăciel câte 4 cor. Inf. George Sederas, Șoimușul român. zugsf. Teodor Ganea, Berivolul mare, caporalul Dumitru Dionisie, Hamba, gefrt. Ilie Strecha Perșani, Mihaiesco Login, Ribi-h ara, Ion Bădilă, Poplaca, Aurel Săliștean, Pocola, Andreiu Aron, Feldioara, Ion Libaciu, Poiana mărului, inf. Mateiu Orban, Copăciel, Ion Boboe, Holbach, Nicolae Mosoră, Danos, Atanase Murariu, Noul român, Nicolae Borzea, Viștea de jos, Miliian Văjeu, Viștea de jos, Ilie Voina, Sibiu, Pavel Rațu, Șușturogi, Ion Cojecariu, Mohu, Ilie Iancu, Mohu, Ion Sărătean, Săspătaș, Frid, Cronsteter, Timișoara, Simion Hoblea, Locu (com. Bihor), Nicolae Spățăcean, Ciufud, Dumitru Socol, Berivolul mare, Lazar Gerra, Sibiu, Alexandru Ion, Roșia să-

sească, Ion Marcu, Lopadea română, George Balu, Noul român, Mateiu Bucșia, Bula, Iosif Faraon, Noul român, Ion Nistrea, Rodbov, Iov Neagoe, Viștea de jos, Zaharie Căbaș, Daneș câte 2 cor. Inf. Petru Toma, Sadu, Petru Pinciu, Rășinariu, Irimie Chora, Fănaș, Ion Leaha, Zdrăbt, Nicolae Muntean, Felța, Ion Rusu, Trapola, Ion Jăcan, Beșea, Dumitru Drăgan, Intregalde, Sabin Grama, Sărățal, Ion Vlad, Poplaca, Simion Chiba, Colești, Ion Nora, Pârâu, Erosalin Oana, Pârâu, Bartolomeiu Oana, Pârâu, Sanitejii Ferencz András, Szász-Nagyveszós, Alexe Văcariu, Ruși câte 1 coroană. Cu totul 95 coroane.

Știrile Săptămîinii.

Sibiu, 10 August n.

Redacțional. Numărul cel mai apropiat al gazetei noastre o să apară, din cauza sărbătorii Schimbării la față, numai Marți, la clasurile obicinuite.

Reprezentanța fundațiunei Gozdu și-a sfârșit lucrările Sâmbătă. În locul absentului Partenu Cosma a fost ales domnul Andreiu Bărcănuș, președintele »Asociațiunei«, membru în reprezentanța acestei fundațiuni.

Comisar guvernial. Ilustritatea Sa, domnul Dr. Betegh Miklos, comite suprem al comitatului Turda-Arieș, a fost numit de nou comisar guvernial peste întregul teritor al comandamentului militar din Sibiu.

Va lua parte prim-ministrul ungar la sfințirea noului Mitropolit? Un ziar de seară din Budapesta a vestit că la sfințirea noului metropolit, vicarul Mangar, la Sibiu, va lua parte în calitate de comisar regal, contele Stefan Tisza, în persoană, cu care prilej va ține și un însemnat discurs, în chestia împăcării româno maghiare. »Pester Lloyd« să grăbește să îndrepteze această părere zicând, că ceea ce e în afară de orice îndoială, e că actul alegerii va fi întărit de rege, lucru ce reiese și din telegrama de felicitare călduroasă trimisă de către contele Tisza mitropolitului nou ales. Apoi se știe, că după obiceiul constituțional regele ia în asemenea cazuri o decizie la propunerea de sub răspunderea guvernului. Știrea însă, că prim-ministrul ungar va asista la întronizarea sărbătorească a noului arhiepiscop în calitate de comisar regal este greșită, deși guvernul va fi reprezentat oficial la această sărbătoare. »F.P.R.«

Ofițer român distins. Dl locotenent Marius Popescu din regimentul 16 de artilerie, bateria 5, care în cei doi ani de războiu a fost distins de repetate ori de împăratul rege Francisc Iosif și de împăratul Wilhelm, a fost acum decorat și de regele Bavariei cu ordinul de merit regal bavarez clasa IV. cu insigniile spadei.

Scumpirea telegramelor. Din 15 August începând vor intra în vigoare următoarele taxe pentru telegrame: De fiecare cuvânt 8 bani; pentru o telegramă cât de scurtă taxa va fi de o coroană, Telegramele pentru presă: de cuvânt 4 bani, iar taxa pentru o telegramă câte mică: 1 coroană. Telegrama generale: pentru cele dintâi 500 cuvinte 15 coroane, pentru fiecare altă sută începută de cuvinte 3 coroane.

Ardealule, Ardealule bătrân, este titlul unui foarte bine scris volum de schițe de războiu, a scriitorului nostru tânăr d. Emil Isac Cartea are următoarea dedicație:

„Flori de sânge, culese pe câmpia moșii, le-am legat în cunună și le depun pe mormântul bunului meu dascăl: Ioan L. Caragiale“.

Volumul a apărut în Nr. 12 din Biblioteca »Sămănătorul«, din Arad. Prețul 40 filerl. Ediția de lux 2 coroane. Se găsește de vânzare la toate librăriile.

Vom scrie mai pe larg asupra acestei noutăți literare.

Explozia pulberăriei dela București. Despre explozia dela fabrica de praf de pușcă și de arme din Dudești, despre care am scris în numărul de azi mai sosesec următoarele amănunte dela Agenția română: Un rezervor de eter, care a ars timp de 2 ore a provocat o explozie într'un alt rezervor de eter. În totul au fost nimicite 10 mli klgr. de eter și 6000 klgr. de alcool. Fabrica nu și-a întrerupt lucrarea. Numărul morților acestei explozii se ridică la 62 morți și 108 răniți. Printre cei morți să află și colonelul Albu, conducătorul acestei fabrici sub-directorul locot. col. Vișoranu și șeful atelierelor, căpitanul Savopol.

Înmormântarea victimelor a avut loc la 8 ore dim. în prezența familiei regale.

Ce cred Englezii despre război? Toată lumea e de înțelegere că în războiul de astăzi singurele mișcări reușite sunt acelea care aduc o retragere pe un întreg front, din pricina unei ruperi într'un singur punct.

Pentru mai mare folos, vedem însă cum se caută a se înfățișa succesele în parte și micile ofensivele Aliaților, drept succese hotărâte să aibă o oarecare greutate asupra mersului războiului.

Astfel Lord Derby spune:

»Să nu presupuneți că de oare-ce înaintarea noastră e încetată, ea nu e sigură, ea e sigură pentru că ea e încetată«.

Acest fel de a judeca poate mulțumi pe un înțelept suferitor, el nu poate însă mulțumi pe un militar.

Urcarea taxelor și ale telegramelor. Cu 1 Oct. se vor urca taxele poștale și de telegrame. Pe scrisori se vor pune în loc de mărci de 10 filerl, mărci în preț de 15 filerl. Cărțile poștale vor costa 8—10 filerl. La telegrama taxa cuvântului se va urca cu 2 filerl.

Hindenburg a fost numit comandant superior al întregului nostru front dela est. Din Viena se comunică în mod oficial:

În cursul petrecerii împăratului german pe frontul estic, a avut loc în conștădere cu Majestatea Sa o nouă rânduire a împărțirii în comandamentul armatei. Ținându-se seamă de situația generală alcătuită prin noua ofensivă rusească, mai multe grupe de armate ale aliaților au fost puse sub comanda mareșalului Hindenburg.

„Pester Lloyd“ vorbind despre această măsură strategică spune că și până acum a fost o comandă supremă a aliaților unitară. La Lodz și Limanova colaborarea lui Hötendorf și Hindenburg a dat rezultate minunate, acum însă pentru simplificarea afacerilor de comandă este mai prielnică o unificare a acestora.

Anunț. Pe temeiul ordonanțelor ministeriale nr. 1750 și 2117 din 1516, magistratul Sibiului, anunță următoarele: Toți locuitorii acestui oraș, cari nu sunt producători agricoli, sau ale căror trebuințe pentru casă și economie nu se acopere din produsele proprii, au să-și prezinte cererile pentru certificate de cumpărare în restimpul din 8 până în 14 August n. a. o. la numitul magistrat, și anume au să se înfățișeze în ordinea următoare: În 8 și 9 August locuitorii, ale căror nume de familie se încep cu litera A—G; în 10 și 11 August cel cu litera H—O; în 12 și 14 August cel cu litera P—Z, și adică totdeauna înainte de amiază între 8 și 12 ore, d. a. între 3 și 5 ore, în sala magistratului. — Se observă, pentru orientare, că acei consumatori, cari se ocupă cu agronomia sau cu altă asemenea îndeletnicire, sunt îndreptățiți să cumpere 19 klgr., iar ceilalți consumatori 10 klgr. cereale, — pe lună și de fiecare persoană aparținătoare casei, — până în 15 August 1917. Cumpărarea se poate face până în

15 Octombrie 1916. Certificatul se dă pentru întreaga trebuință pe un an, sau pentru porțiun mai mici, dar cel puțin 100 de kilograme.

1000 de vase dușmane scufundate. — Colaboratorul lui „Nieuwe Róterdam Courant” scrie: De când Germania a anunțat războiul submarin în Februarie 1915, au fost scufundate de submarinele germane și austro-ungare 1000 de vase dușmane: 620 engleze, din cari 569 făceau de flota de comerț și numai 51 de flote de războiu.

Trimiterea d-lui general Iliescu. Secretarul general al ministerului de război, d. general Iliescu, va pleca zilele acestea într-o însemnată afacere în străinătate.

În anumite cercuri politice se zice că d. general Iliescu se duce în Rusia, unde va lua cele din urmă măsuri cu privire la trimiterea munițiilor românești oprite în porturile rusești.

Guvernul a hotărât, într'adevăr să lămuirească odată pentru totdeauna chestiunea munițiilor aflătoare în Rusia.

O nouă gazetă. Noul ziar „Viitorul” din Caransebeș va apare după cum ne comunică d. Constantin Savu, editorul și redactorul noului ziar — la 20 Aug. v. (2 Sept. n.) a. c. Ziarul va apare, deocamdată, de trei ori, la săptămână și anume: Marți, Joi și Sâmbătă; numărul ce apare Joi va fi popular. Prețul abonamentului pentru toate trei numerile este: pe un an 12 cor. pe jum. an 6 cor., pe 3 luni 3 cor., iar pentru numărul popular pe un an 5., pe jum. an 2 cor. 50 fil., pe 3 luni 1 cor. 25 fil. Număr de probă se trimite gratuit oricui va cere depe acum printr'o simplă carte poștală. Abonarea de pe acum a ziarului se poate face trimițând prețul abonamentului pe cel puțin trei luni înainte, la adresa: *Administrația ziarului „Viitorul” în Caransebeș (Karánsebes), palatul Koronghy, etajul I.* Tot aici este și redacția ziarului.

Socoata celui de al doilea an de războiu. Wolffbureau vestește: Cu prilejul încheierii celui de al doilea an de război, dăm cifrele următoare despre reușita războiului:

1.) Puterile Centrale țin în stăpânire acum pe teritoriul european din ținuturile inamice: În Belgia vre-o 29 mli klm, pătrați, în Franța 21 mil klm. pătrați, în Rusia 280 mii, în Serb'a 87 mil și în Muntenegru 14 mii; în total vre-o 431 mli kilometri pătrați.

Dușmanul ocupă: În Alsacia vre-o 1000 klm. pătrați, în Galizia și în Bucovina 21 mii; în total 22 mii de kilometri pătrați.

La sfârșitul primului an de războiu, raportul numeric a fost 180 de mii față de 11 mli klm. pătrați.

2.) Numărul total al prizonierilor de războiu a fost la sfârșitul celui de al doilea an de războiu: În Germania 1.663.794, în Austro-Ungari 942.489, în Bulgaria vre-o 38 mii, în Turcia 14.000 în total 2 milioane 658.283. Acum un an numărul era de 1.695.4000. Din prizonierii de războiu ruși se găsesc în Germania 9019 ofițeri și 1.202.872 de soldați, în Austro-Ungaria 4242 ofițeri și 777.324 soldați, în Bulgaria și Turcia 23 de ofițeri și 1435 de soldați; în total 13.284 ofițeri și 1.981.631 soldați.

În captivitatea germană se găsesc până acum: Francezi 5947 ofițeri și 348.731 soldați, Ruși 9019 ofițeri și 1.202.872 soldați, Belgieni 656 ofițeri și 41.752 de soldați, Englezi 947 ofițeri și 29 mii 914 soldați, Sârbi, 23.914; în total 16.569 ofițeri și 1.647.225 soldați.

3.) În Germania s'a găsit până acum următoarea pradă de războiu: 11.036 tunuri cu 4 milioane 748.039 gloanțe, 996 de cară și alte mijloace de transport, 1 milion 556.132 puști și carabine, 4460 de pistoale și revolve și 3450 mitraliere.

Este de observat că aceasta este numai pradă de războiu adusă în Germania, pe când un mare număr de tunuri, mitralie și puști împreună cu muniții sunt întrebuințate de Germani pe câmpurile de luptă.

4.) După ultima socoată din toți soldații tratați în lazaretele Germaniei, 90.2 la sută au devenit iarăși buni pentru serviciu, 1.4 la sută au murit, 8.4 la sută au rămas inapți pentru serviciu, sau au fost concediați. În urma măsurilor igienice luate, în special în urma vaccinărilor făcute cu cea mai mare strictețe, numărul celor îmbolnăviți de epidemii în armată a rămas foarte mic. A fost totdeauna vorba numai de cazuri singurate de boală și niciodată măsurile militare n'au fost împiedecate de boale infecțioase.

Caz de moarte. D-na Maria Săvoiu născ.

Poplăcean, din Sadu, fost învățătoare în Rîușadului, a răposat în 11 August 1916, rămânând trei copii orfanți. Cu ducere al ei soț Dimitrie Săvoiu.

Regele Angliei către șefii statelor aliate. Regele Angliei a adresat șefilor statelor aliate următoarea telegramă:

Cu prilejul aniversării a doua a luptelor mari, la care la parte țara mea împreună cu vitelii mei aliați, Vă comunc intenția mea hotărâtă, că vom continua războiul atât timp, până ce vom ajunge cu eforturile noastre comune ținta pentru care am prins arma în mână. Sunt încredințat, că și D-va aprobi hotărârea mea, care nu permite ca jertfele, pe cari trupele mele viteze le-au adus cu atâta jertfire de sine, să rămână zădarnice.

Examenе de maturitate. La gimnaziul de stat al Sibiului se vor ține în 14 Septembrie n. a. c. examene de maturitate întregitoare și de îndreptare. Pentru examenеle scripturistice de maturitate sau stabilit zilele de 11, 12 și 13 Septembrie n. Școlarii interesați au să se anunțe în scris la direcțiunea gimnaziului până în ziua de 1 Septembrie n., trimițând și taxa examenului.

Ce zice gazeta „Novoie Vremja” despre pace? Din Copenhaga se anunță:

Ziarul „Novoje Vremja” înregistrează următoarea știre însemnată:

Cercurile guvernamentale din Petersburg și Londra sunt pline de încredere, că în curând se va restabili pacea. Se crede că în timpul cel mai scurt se vor desfășura pe toate câmpurile de luptă deosebit de însemnate întâmplări după cari vor începe îndată tratativele de pace.

Un congres la București. Un congres extraordinar al studenților a fost organizat la București în sala Ateneului. Congresul a fost deschis printr'un parastas celebrat la Biserica Albă pentru odihna sufletelor românilor căzuți în timpul războiului. La acest congres au luat cuvântul d-nii: dr. Ioan Cantacuzino, dr. Tomă Ionescu, Găvănescu, Delavrancea, Octavian Goga, Emanuil Antonescu etc.

Revoluționarul Casement a fost pânzurat. După cum află „Central News” din Londra. La aceasta execuție, a fost oprită intrarea publicului, care stătea în grupuri mari în fața închisoarei din Pentonville.

La Londra au sosit știri, că cu prilejul spânzurării șefului răsculaților Irlandezi Casement, s'au produs mari turburări în Irlanda. În deosebire la Dublin s'au produs lupte sângeroase de stradă. În toate bisericile din Irlanda s'au oficiat câte un serviciu divin pentru odihna sufletului lui Casement. Când credincioșii au părăsit bisericile au găsit străzile ocupate de trupe. Se crede, că generalul englez Maxwell cu putere dictatorială a rămas stăpân peste situație.

Redactor responsabil: Dr. Ioan Broșu.
Pentru editură responsabil: Ioan Heraș.
Tiparul: „Tipografia Poporului”

Bucate,

În ori-ce măsură cumpără dela ori-ce stație de tren, cu prețurile maxime stabilite: I. Iohanu Kell Sibiu.

Mape de vânzare.

Mapa Europei K 1.80
„ Rusiei cu Galizia „ 1.20
„ Franței cu Belgia „ 1.20
„ Țărilor balcanice „ 1.20
Se află de vânzare la

Administrația „Foil Poporului”

Pentru porto recomandat este a se adăuga 35 bani deosebit.

Centrala de lână din țările coroaneli ungare,

face de știre, că loc de adunat lână în ori-ce cantitate fie cât de mică și de ori-ce sortă, pentru vânzători e Dl Iakob Löwy Fleischergasse Nr. 3 II. 4 în Sibiu (Nagyszeben).

O fabrică de soda

(apă gazoasă) și de limonadă aproape nouă, complet aranjată; precum și 600 sticle pentru soda și 400 sticle pentru limonadă, să află de vânzare la Dumitru Băiță Szellste (Szeben m)

S'a pierdut

c bivoliță de 4 ani. Cel-ce o va găsi va fi răsplătit bine. Georg Liencz, Grosau 31.

Anunț.

Fete harnice și muncitoare se primesc în fabrica pentru lumini de stearină. Saggasse 27.

Cea mai bună bere de Steinbruch

în butoaie și sticle dela

Fabrica de bere a Capitalei, soc. pe acți în Steinbruch recomandă reprezentantul general

Sibiu. G. A. SCHNEIDER, Sibiu.

Telefon 147.

CAFEA

cu 50% mai ieftină decât la alții, având un gust plin de aromă, americană, potrivită prin conținutul ei bogat și bun pentru a face economie, dimpreună cu zaharul trebuincios pentru ea. livrează în săculețe de probă de câte 5 Kg. cu 26 Cor. firma:

A. Sapira

Export de cafea și teiu în Gălanta 526.

La compactoria

F. Neuzil, Pământul mic se primesc fețe lucrătoare.

Winderea la Grand Magazin

s'a început luni în 19 iunie 1916 în toate despărțămintele cu prețurile cele mai ieftine.

Boltă bogată în covoare, perdele albituri, creton, modă, umbrele etc.

De vânzare.

O moară cu 2 pietri, site, motor mănânat cu gaz, edificiu solid cu 5 odăi de locuit în parter, 2 magazine mari în etaj și cu loc de circa 3 jugăre. Loc potrivit și pentru fabrică de cărămidă, situat lângă gara „Vizakna”. Reflectanții să se adreseze subscribului.

2450

Leich Ferencz,

1-3 (Vizakna, Alsófehérvm).

Econoamă.

La un loc sigur onest se cută o „Econoamă” harnică, onestă mai în siate (fără copii) pentru totdeauna; econoama are să dispună de oarecare sumă, pentru care va fi asigurată îndoit și este a se prezenta neamănat la învoială.

Adresa să o trimită cu o marcă poștală la administrația „Foia Poporului” din Sibiu (Nagyszeben) sub nume de „Econoamă” de unde o va trimite la locul cu norocul.

Aviz.

Petru Suciu născut din Șiria (Világos) caut un loc de vie de lucru și pentru grije de vii cine dorește se facă bine să-mi scrie Feldgase 8 Sibiu.

Pictură bisericească și portrete

Aduc la cunoștința On. public, că subscribul primesc în lucrare orice pictură în oleiu. în special bisericească: iconostase, orice icoane și mărimi lucrute pe pânză, lemn zinc, eventual pe zid (păreți) etc. Crucii, prapori întregi, prasnice etc. Curățiri, reparaturi și renouiri a tot felul de icoane, picturi și iconostase; — tot felul de aurită pânză la cel mai fin aur veritabil. Cu prețurile cele mai moderate.

După fotografiile bune lucrez portrete până la mărimea naturală, în Creion (Contte) și în oleiu. Pentru lucrurile mele posed numeroase atestate de mulțumire.

Cerând sprijinul On. obște române, semnez

Cu toată stima:

Nicolae Baci, pictor

Agârbiciu, Szászegerbegy (N. k. m.)

Ludovic Ferencz

croitor de bărbați

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12

recomandă p. t. publicului cele mai noue stufe de toamnă și iarnă în mare asortiment.

Noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stufe indigene din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: **Sacko, Jaquete și haine de salon**, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stufe pentru pardisuri și „Raglam”, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asuprereverenzilor confectionate în atelierul meu, imi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confectionez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articole de uniformă, după prescripție croitoră cea mai nouă.

Berea albă și neagră din Bereria dela Trei-Stejari în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari cunosc stăt la orașe cât și la sate

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo că cumpărătorii se înmulțesc mereu

Cea mai bună apă pentru dinți.

a fost la mai multe expoziții internaționale premiată cu cele mai înalte distincțiuni.

500 coroane plătesc aceluia, care după folosirea apei de dinți alui Bartilla — sticla 92 fileri — va suferi iarăși de dureri de măsele sau care va mirosi rău din gură.

Ed. Bartila-Winkler's Nachf. L. PLAN,

Wien, X., Goethegasse 7.

Se capătă în toate farmaciile. — Să se ceară pretutindeni apriat apa de dinți alui BARTILLA. Denunțări de falsificări vor fi bine plătite. La locuri unde nu se poate capăta, trimite cu 7 sticle cu cor. 6.50 franco.

Sprîjiniți industria română!

Vasile Ban,

depozit de încălțăminte — la „Cisma mare roșie”. Sibiu, (Burgergasse) Nr. 7, Nagyszeben.

Atrag atenția onoratului public din loc și jur că mi-am asortat

depozitul cu ghete

de tot felul și de lux pentru copii, dame și bărbați, papuci de casă 8.50

Ghete cu zug din piele crepată Kr. 25-50

Prețul după cursul zilei

1500 părechi de boconci

cu prețul dela 50 cor până la 70 cor. lucrări din materialul cel mai bun pentru domni, muncitori și militari.

Ghete de copii Nr. 20-25 26-28 29-34

K. 9-20 13-20 20-28

Ghete de dame Nr. 35-42 de bărbați Nr. 39-47

K. 25-40 K. 30-60

Catalog nu dăm afară până după războiu.

Nu perdeți ocazia și vă convingeți!

Duminică până la 10 ore.

Catalog nu dăm până după războiu.

Femei române! Ascultați! Femei române!

Numai trebuie nici săpun, nici leșie la spălătul rufelor!

Spălați numai cu „Lavosin”.

Lemnele scumpe, cărbunii scumpi, săpunul esorbitant scump, timpul scump, adică totul, ce face cheltueli și ostenele cu spălătul rufelor, cruțați, chivernisiți cu: „Lavosin”.

„Lavosin”ul e cel mai recent, victorios, nevătămător preparat pentru spălătul rufelor. „Lavosinul” e garantat liber de clor. Cu „Lavosin” se spală rufele alb scilpitor numai cu apă lină (adecă dabia căldisoară), fără osteneală.

„Lavosinul” cruță rufele (nu se mai rupe așa curând) că „Lavosinul” nu conține clor, care, cum se știe mănâncă, prăpădește rufele în scurt timp, făcându-le sdrențe.

„Lavosinul” desintectează rufele și le dă și miros plăcut. Spălătul rufelor cu „Lavosin” e de 3 ori mai ieftină, de cât spălătul cu săpun și leșie.

1 dosă „Lavosin” costă numai 1 cor. 85 fil. și ajunge pentru spălătul rufelor din 2 săptămâni dela 6 persoane!!!

1 dosă mică costă 1 coroană. Instrucțiune română despre întrebuintarea Lavosinului se află pe dosă.

„Lavosinul” e eminent pentru oteluri, spitaluri, sanatorii, internate, asiluri de săraci, casărmi. mânăstiri, spălătorii, băi etc.

„Lavosinul” curăță podeli parchetate, podeli de scândură, vase de lemn, trepte (scări), ganguri etc.

Noua fabrică „Lavosin” în Viena.

Singura vânzare pentru Transilvania:

Hermina Niemandz născ. de Benkner.

Brașov (Brassó), Târgul cailor Nr. 28.

(Pentru câteva comitate transilvănene încă libere primesc reprezentanți solvenți).

Banca generală de asigurare

societate pe acții, Sibiu—Nagyszeben.

Fondată în anul 1911 de toate băncile române din patrie.

Daune plătite, peste 250.000 Cor.

Reservele asigurațiilor peste 350.000 „

Reserve de capital 50.000 „

Capital acționar 1200.000 „

Contractează asigurări asupra vieții, după toate modalitățile și anume pentru caz de moarte, termin fix, pentru caz de moarte ci de viață, asigurări de zestre, capitaluri da etablar, rente de educațiune, de invaliditate, pentru bătrânețe, asigurări pe depuneri în toate combinațiunile.

Contractează asigurări contra daunelor de foc, furt prin spargere (etraclțiune) și primește tot felul de asigurări.

Toate asigurările se pot contracta prin mijlocirea băncilor românești a preoșilor, învățătorilor și altor bărbați de încredere ai societății din toate comunele, de asemenea și prin: **agenturile principale:** Arad, Brașov, Lugoj, Vârșet și în fine direct la:

Direcțiunea societății în SIBIU (NAGYSZEBEN) (edificiul „ALBINA”)